

פרוטוקול מס' 174
מישיבת ועדת הפנים ואיכות הסביבה
יום רביעי, ט' בטבת התשנ"ח (7 בינואר 1998), שעה 10:00

נכחו: חברי הוועדה: סאלח טריף - היו"ר

מוזמנים:
שלום זינגר - היועץ המשפטי של משרד הפנים
איילת פישמן - משרד הפנים
סיגל קוגוט - משרד המשפטים
בנימין כהן - יו"ר ארגון המועצות האזוריות

יועצת משפטית: מריס פרנקל-שור

מנהלת הוועדה: יפה שפירא

קצרנית: מזל כהן

סדר-היום: הצעת חוק המועצות האזוריות (עבירות בחירות), התשנ"ז-1997 -
הצעת חוק פרטית של חבר-הכנסת סאלח טריף.

הצעת חוק המועצות האזוריות (עבירות בחירות), התשנ"ז-1997

היו"ר סאלח טריף:

אני פותח את הישיבה. על סדר-היום: הצעת חוק המועצות האזוריות (עבירות בחירות), התשנ"ז-1997. זה חוק שאין בו שום התנגדויות.

בנימין כהן:

לענין הצעת החוק אין לנו הערות. אנחנו לא רוצים להתחמק מעונשים.

סיגל קוגוט:

יש לנו כמה הערות טכניות. אנחנו מקבלים את העיקרון. אנחנו חושבים שצריך לעשות התאמות לחוק המועצות המקומיות, שיהיו בדיוק אותן עבירות.

יש עבירה נוספת שהפרקליטויות אמרו שאין עבירה של חבר ועדת קלפי שנותן למישהו להצביע פעמיים. אנחנו חושבים שצריכה להיות עבירה כזאת גם במועצות המקומיות וגם במועצות האזוריות.

היו"ר סאלח טריף:

זו הערה חשובה.

סיגל קוגוט:

יש כמה ניסוחים של חקיקה פנימית. לגבי סיווג פעילות מפלגתית, יש כאן הצעה לעבירה שקיימת גם בחוק דרכי תעמולה, אבל שם העונש יותר גדול. אני חושבת שצריך אותו עונש לאנשים שיש להם תפקידים במועצה והם משתמשים בכספים בשביל תעמולת בחירות. כאן הציעו שלושה חודשים ובחוק דרכי תעמולה זה שישה חודשים. זו עבירה די חמורה, אין שום סיבה שזה יהיה שלושה חודשים.

היו"ר סאלח טריף:

אנחנו מקבלים את זה.

בנימין כהן:

גם אנחנו מקבלים את זה. אנחנו לא רוצים שיקלו אתנו.

סיגל קוגוט:

יש עוד עבירות חדשות שאיילת הציעה בהצעה כאן, שוחד למישהו שיימנע מלהיות מועמד או שיסכים להיות מועמד. גם זו עבירה חדשה שראוי להחיל אותה גם במועצות המקומיות. זה תיקון עקיף.

היו"ר סאלח טריף:

זה על סמך נסיון?

סיגל קוגוט:

אם אתם נגד העבירה נמחוק אותה פה? העבירה הזו נמצאת בהצעה, עבירה של שוחד להיות מועמד או להימנע מלהיות מועמד.

היו"ר סאלח טריף:

זה בעייתי. זה באמת מתרחש. איפה זה כתוב?

שלום זינגר:

תראה את סעיף 5(א)(1)(ב) ו-(ג), ויש אותו דבר גם ב-(2)(ב) ו-(ג) ו-(3)(ב) ו-(ג), וזו עבירה חדשה. היום, בחוק המועצות המקומיות (בחירות) יש רק את סעיף (1), הנותן שוחד לבוחר בשביל שהוא יצביע למישהו אחר ממה שהוא תיכנן. זה דבר אחר.

היו"ר סאלח טריף:

אם אני בא לשלום זינגר ואומר לו: לא כדאי, סיכוייך פחותים, תעבוד אתי, אני אתן לך תפקיד, אתה ראוי לו - מה הבעיה? זה לגיטימי. אני לא חושב שזה שוחד.

שלום זינגר:

זה קורה גם ברמה הארצית, שמפלגה באה ואומרת לאדם: אתה תהיה שר החוץ שלי, אל תרוץ מולי. הוא נתן שוחד? זה נעשה כל הזמן.

מרים פרנקל-שור:

מה זה שוחד בחוק העונשין?

סיגל קוגוט:

האמת היא שבחוק העונשין זה לאיש ציבור. זאת אומרת, המאפיין של שוחד זה שהולכים לאיש ציבור וגורמים לו לא לפעול בהתאם לתפקידו.

מרים פרנקל-שור:

תמורת משהו.

סיגל קוגוט:

מאוד קשה במישור הפוליטי לדבר על דברים כאלה, גם עבירת הסחיטה. אלה עבירות מאוד קשות, כי במישור הפוליטי יש כל מיני לחצים, שכנועים ודילים, וקשה היה להפוך כל דבר כזה לעבירה פלילית. זה אולי גם לא ראוי. זה כמו שמישהו אומר: אם כך תעשה, אני אצביע אי-אמון; ואם כך תעשה, אני אפרוש. אתה יכול כאילו להגיד שזו סחיטה ואיומים. העבירות האלה לא מתאימות למערכת הפוליטית.

מרים פרנקל-שור:

בסעיף 5 מדובר על הבוחר.

סיגל קוגוט:

סעיף 5(1)(א) זה בסדר. זה קיים היום. אני מדברת על סעיפים (ב) ו-(ג): להיות מועמד או להימנע מלהיות מועמד. אותו דבר תראו גם בעמוד הבא גם סעיפים קטנים (ב) ו-(ג), מי שמסכים לקבל שוחד בשביל שהוא יהיה מועמד.

מרים פרנקל-שור:

יש את זה גם בסעיף (2)(ב) ו-(ג).

סיגל קוגוט:

גם בסעיף (3)(ב) ו-(ג).

היו"ר סאלח טריף:

סעיפים קטנים (ב) ו-(ג), אין מקום לחשוד.

סיגל קוגוט:

נמחק את סעיפים (ב) ו-(ג) מסעיפים (1), (2) ו-(3).

היו"ר סאלח טריף:

מה מפורט בסעיפים (2) ו-(3)?

סיגל קוגוט:

סעיף (2) זה מי שמקבל שוחד בשביל להיות מועמד. סעיף (3) זה איום שהוא יגרום לו נזק אם הוא יהיה מועמד. זו בעצם סחיטה.

שלום זינגר:

מה המשמעות שיגרום לו נזק?

סיגל קוגוט:

אם הוא אומר: אני אהרוג את אשתך אם תהיה מועמד, בשביל זה יש את חוק העונשין, סחיטה ואיומים. זו עבירה של שבע שנים ותשע שנים בחוק העונשין.

שלום זינגר:

מה את אומרת, מירי?

מרים פרנקל-שור:

אני בעד. בשביל מה עבירה כפולה? זאת אומרת, יש פתרון בחוק אחר, מה אני צריכה להיכנס לזה כאן?

סיגל קוגוט:

נכון.

היו"ר סאלח טריף:

סעיף קטן (א): להצביע או להמנע מלהצביע, בכלל או בעד הצעת מועמד מסויימת או בעד רשימת מועמדים מסויימת - מה זה אומר? מה זה שוחד? אם אני כראש מועצה סולל כביש או בונה קיר - - -

איילת פישמן:

דרך אגב, חסרה כותרת שוליים לסעיף 5.

סיגל קוגוט:

כן.

איילת פישמן:

בסעיף 188(1) לחוק הרשויות המקומיות שאומר: כל המציע שוחד על מנת להשפיע על בוחר להצביע או להימנע מלהצביע בכלל ברשימת מועמדים מסויימת. זה סעיף שקיים כיום. השאלה היא, שוב, מה אנחנו רוצים לעשות פה, האם אנחנו רוצים לעשות יישור קו או האם אנחנו רוצים לעשות רוויזיה כללית בדיני העונשין.

שלום זינגר:

בהגדרות ברשויות מקומיות אנחנו עובדים הרבה על נושא של שוחד בחירות, איפה עובר קו הגבול בשוחד בחירות. יש תקציב שנת בחירות, ראש רשות לוקח את כל הכסף לשנת הבחירות והוא עושה כל מה שהוא לא עשה כל השנים.

היו"ר סאלח טריף:

כולל מינויים.

סיגל קוגוט:

זו פנייה לאדם מסויים, נגיד לתת לו כסף בתנאי שהוא יצביע בעד מועמד או רשימה.

שלום זינגר:

אם אנחנו מחוקקים חוק, אנחנו רוצים שגם אפשר יהיה לאכוף אותו.

סיגל קוגוט:

העמידו מישהו לדין בגלל שראש המועצה סלל כביש למועצה?

שלום זינגר:

התשובה היא כן. התשובה היא על הנחות.

סיגל קוגוט:

על אילו סוגים של דברים העמידו לדין?

שלום זינגר:

לא העמידו לדין אבל פתחו בחקירה פלילית. הנחות בארנונה, סלילה.

היו"ר סאלח טריף:

כביש פרטי כן.

שלום זינגר:

לא כביש פרטי. אני חושב, היות שיש בעיה ואי-ודאות רבה, אם מתקנים את החוק צריך ליצור ודאות ולומר: הנותן טובה לאדם באופן חריג.

סיגל קוגוט:

לא באופן חריג, נותן כסף בשביל שיצביע למישהו.

היו"ר סאלח טריף:

יש יותר מכסף. יש בכוחו של ראש רשות לעשות לי קיר דקורטיבי הכי יפה באזור. מי יגיד שזה שוחד או לא שוחד?

סיגל קוגוט:

צריך ראיות. אם יש ראיות שנתנו טובת הנאה בשביל הסלילה, זו באמת עבירה.

היו"ר סאלח טריף:

אני זוכר שבשנת בחירות, בשכונה איקס נעשו דברים מהממים, שבעשר שנים לא נעשו.

סיגל קוגוט:

על זה אתה לא יכול להעמיד לדין. אבל אם אתה בונה ממש קיר בבית של מישהו ואומר: זה יהיה על חשבון המועצה, זה שווה כסף. זו גם עבירה.

היו"ר סאלח טריף:

אפילו היום המשטרה לא נוטה להעמיד לדין, בוודאי לא הפרקליטות, על הדברים האלו, גם על סלילת כבישים פרטיים.

בואו נשאיר את המצב כמו שהוא.

סיגל קוגוט:

יש הערות כלליות לנוסח, ולעשות את זה גם בתיקונים עקיפים לחוק המועצות המקומיות שהיו פה כבר.

מרים פרנקל-שור:

בעצם זה יהיה תיקוני חקיקה.

סיגל קוגוט:

החוק הזה הוא חוק חדש, כי אין לי חוק המועצות האזוריות. הכל שם בצו המועצות המקומיות, מועצות אזוריות. יש לי רק את החוק של בחירת ראש מועצה ואני צריכה להמציא חוק חדש. אבל המועצות המקומיות זה יהיה בתיקון עקיף.

ועדת הפנים ואיכות הסביבה
07/01/98

היו"ר סאלח טריף:

אפשר להכניס תיקונים בחוק הזה גם למועצות המקומיות?

סיגל קוגוט:

כן, תיקון עקיף.

היו"ר סאלח טריף:

בסדר גמור. אנחנו סיימנו. תעשו את הניסוחים הדרושים ואנחנו נעביר את הצעת החוק לקריאה ראשונה.

תודה רבה. ישיבה זו נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 10:30